

KŘÍŽOVÁ CESTA S OTCEM MARIEM

**blahoslavený Mario Borzaga,
misionář oblát P. Marie Neposkvrněné,
kněz a mučedník**

Autorem této meditace je blahoslavený misionář oblát Mario Borzaga, OMI. Jeho myšlenky procházejí jednotlivými zastaveními křížové cesty, kterou on sám až do hloubi své duše a svého těla prožil. Komentář ke křížové cestě napsal otec Mario v r. 1955 v San Giorgio Canavese na vyzvání svého spolubratra o. Itala Miceliho. Komentáři předchází biblický úryvek z proroka Izaiáše a následuje úryvek z Deníku otce Maria a krátká invokace.

Po pěti letech, v květnu 1960, napsal Mario křížovou cestu znovu, ale tentokrát zcela jiným způsobem: svou krví prolitou v zemi, kterou měl tolik rád, v Laosu.

„Zatímco na něj mířili pistolí, aby ho zabili – říká se v jednom svědectví – z očí mu neukápla ani slza; ve tváři měl náznak radosti a smíření a z pohybu úst se dala vyčíst modlitba. To vzbuzovalo údiv u všech, kteří se na něj dívali.“

My sami už netrpíme,
když už jsi ty vytrpěl všechno.
Můžeme se stát mučedníky,
můžeme být ukřížováni,
ale naše umučení bude přesto jen jednou epizodou
Umučení tvého.
(10. 9. 1958)

PRVNÍ ZASTAVENÍ: JEŽÍŠ ODSOUZEN K SMRTI

Jak mnozí strnuli nad ním úděsem! Jeho vzezření bylo tak znetvořené, že nebyl podoben člověku, jeho vzhled takový, že nebyl podoben lidem. Avšak on pokropí mnohé pronárody krví, před ním si králové zakryjí ústa, protože spatří, co jim nebylo vyprávěno, porozumějí tomu, o čem neslyšeli.

(Iz 52,14-15)

Bůh je souzen.

Společenství živých bytostí se chce zbavit Boha, země chce odklidit nebe. A tak je Život odsouzen k smrti. Nicotní lidé, stvoření z ničeho a omráčení hříchem, využívají okamžiku svobody a ženou Boha k soudu. Činí tak s naprostou jistotou, jako by byl jedním z nich: člověk, který si nezaslouží život.

Ježíš je nechává, protože on sám, Bůh, to tak chce.

Z Deníku

Každou chvíli tedy musím předstoupit před Ježíše oblečen do královského hadru svých nedostatečností. Má mše je velmi zvláštní, protože na oltáři mého já se kvůli mým nedostatečnostem a mé příliš malé lásce obětuje Kristus: můj Ježíš, který kráčí na popraviště kvůli mým hříchům, koná tuto oběť zcela v prospěch mé duše a mé lásky. Je to zvláštní způsob, jak prožívat svou mši svatou, ale chci, aby se má nevěra na oltáři Ježíše opuštěného a trpícího kvůli mým vinám stala Láskou a Světlem.

(26. 10. 1956)

R: Bud' k nám milosrdný.

- Ježíši, jsi jediný, v koho ještě můžeme doufat. **R.**
- Ježíši, milovat tě je v našem životě to největší. **R.**

DRUHÉ ZASTAVENÍ: JEŽÍŠ PŘIJÍMÁ KŘÍŽ

Byly to však naše nemoci, jež nesl, naše bolesti na sebe vzal, ale domnívali jsme se, že je raněn, ubit od Boha a pokořen.

(Iz 53,4)

Bolest rodí nebe.

Ježíšovo srdce je prvním srdcem na světě, které miluje svůj popravčí nástroj a které si na něm přeje zemřít. Kříž: On ho objímá. Těžký a hrubý kus dřeva, od něhož chce Ježíš spasit ztracené lidstvo tím, že sám zmizí uprostřed neslýchané bolesti.

Být udolán mořem hříchů, a tak odpustit nekonečnou lidskou vinu. Hrozný kříž má znovu spojit zemi s nebem, člověka s Bohem. Kříž, který má v jediném okamžiku pojmout strašlivé tajemství všech časů: bolest. A oznámit, že z bolesti se rodí nebe.

Z Deníku

I já jsem byl vybrán k mučednictví. A jestli chci být svatým knězem, nemohu si ani nic jiného přát, protože tohle je to tajemství, které mám každý den mezi prsty: tajemství krve, úplného sebeobětování, absolutního darování sebe sama, tajemství nevinnosti, jež je plodem zřeknutí se sama sebe, tajemství pokory tváří v tvář Boží velikosti.

(19. 2. 1957)

R: Bud' k nám milosrdný.

- Ježíši, miluji tě v tomto svém chudém bratru. Pro jeho utrpení tě prosím, abys odpustil mé hříchy. **R.**
- Ježíši, ty mě nasytíš Božím životem a Láskou. **R.**

TŘETÍ ZASTAVENÍ: JEŽÍŠ PADÁ POD KŘÍŽEM POPRVÉ

Byl v opovržení, kdekdo se ho zřekl, muž plný bolestí, zkoušený nemocemi, jako ten, před nímž si člověk zakryje tvář, tak opovržený, že jsme si ho nevážili.

(Iz 53,3)

Posila těm, kteří se vláčí po zemi.

Nadměrná tíha kříže naloženého vším zlem ohromného světa je zdrcující. Ježíš, vládce vesmíru, padá hned po prvních krocích na zem. Zem, kterou miloval, ho přitahuje k sobě. Do prachu ulic se vpíjí Boží krev.

Ježíšova únava, s níž se pod křížem hroutí na zem, je posilou všem lidem, kteří se vláčí po cestách celého světa.

Z Deníku

Během křížové cesty jsem meditoval o tom, že nést kříž tak, jak ho nesl Ježíš, je tou největší možnou podobou odpoutání se od země a od pozemských věcí: je to všechno, teď jsem si tím jistý.

Vzhledem k tomu, že i Ježíš pod křížem padal, požádal jsem ho, abych se hned po pádu mohl i já zvednout, ale především, abych padal, aniž bych ho urážel. To je můj kříž: hřešit. Kříž, který Panna Maria Neposkvrněná nikdy nepoznala.

(20. 2. 1957)

R: Bud' k nám milosrdný.

- Ježíši, promlouvá tvůj kříž, tvé rány, trny. **R.**
- Ježíši, pokud ve mně nejsi ty, není tam nic. **R.**

ČTVRTÉ ZASTAVENÍ: JEŽÍŠ SE POTKÁVÁ SE SVOU MATKOU

Kdo uvěří naší zprávě? Nad kým se zjeví paže Hospodinova? Vrostl před ním jako proutek, jak oddenek z vyprahlé země, neměl vzhled ani důstojnost. Viděli jsme ho, ale byl tak nevzhledný, že jsme po něm nedychtili.

(Iz 53,1-2)

Největší bolest na světě

Když se v zástupu objevuje Maria, žena z Nazareta, Matka odsouzeného Boha, dochází k setkání dvou srdcí, bolest se násobí: Ježíš zdrásaný bolestí... Maria zdrcená láskou... hledí na svůj poklad a její bolest v srdci narůstá.

Nikdo ji nezná: prochází davem lhostejných křiklounů se srdcem plným největší bolesti na světě.

Z Deníku

Budu se modlit k Neposkvrněné a Bolestné Panně, budu se modlit vedle ní a s ní a v ní se budu modlit k věčnému Otci, který si mě ve své dobrotě vyvolil, aby mě i nadále miloval stejnou láskou a aby mi dal ještě víc: abych i já mohl milovat, posvěcovat, „předsedať, rozhřešovat, křtít a hlásat“ s kněžským Srdcem Slova, Krista; aby mi udělil nejen důstojnost kněžství, ale aby ve mně, výměnou za mé nic a za mé viny, nahradil krvavou kalvářskou obětí.

(23. 2. 1957)

R: Bud' k nám milosrdný.

- Ježíši, srdci Lásky. **R.**
- Ježíši, miluj nás: ze své eucharistie na mě vylíj svou lásku. **R.**

PÁTÉ ZASTAVENÍ: ŠIMON POMÁHÁ NĚST KŘÍŽ

On byl proklán pro naši nevěrnost, zmučen pro naši nepravost. Trestání snášel pro náš pokoj, jeho jizvami jsme uzdraveni.

(Iz 53,5)

Pomoci Bohu.

Jakýsi člověk se vrací z práce. Ježíš je ochromený v křečích. Šimon Kyrénský je volán k tomu, aby pomohl Bohu!

Ježíš není schopen nést kříž a to nás může povzbudit: kříž je křížem i pro Bohočlověka. I když by mohl, nechce být Ježíš v bolesti vychloubačným hrdinou, chce trpět jako my a přijímá pomoc od člověka.

Z Deníku

Mučedníci jsou ti, kteří se po cestě svatosti nezastavovali, překonávali těžkosti. Aby dospěli k hrdinské lásce k Ježíši, neměli čas na to, aby se vyptávali na jednotlivé stupně kontemplativního života, aby si pořídili pořádnou knihovnu duchovní literatury, aby pravidelně vedli konzultace. Když zaslechli Ježíšovo volání, zoufalý křik bratří, rychle nastoupili do první linie a zemřeli s obrovskou láskou v srdci.

(16.1. 1957)

R: Bud' k nám milosrdný.

- Ježíši, zakaž mi, abych byl průměrný, zakaž mi, abych se nestal svatým. **R.**
- Ježíši, Synu Boha živého, smiluj se nad námi. **R.**

ŠESTÉ ZASTAVENÍ: VERONIKA PODÁVÁ JEŽÍŠOVI ROUŠKU

Neměl vzhled ani důstojnost. Viděli jsme ho, ale byl tak nevzhledný, že jsme po něm nedychtili.
(Iz 53,2b)

Jeho křeč na bílém plátně

K Ježíši přistupuje žena s bělostnými soucitnými rukama: má s sebou roušku, aby jí mohla osušit jindy tak krásnou a Božskou Mistrovu tvář, která se teď krví, potem a plivanci změnila k nepoznání.

Křeč bolesti se spolu s hlubokým pohledem dobrotivosti přenáší na kus plátna. V té chvíli nemá Král korunovaný trním nic jiného, co by mohl darovat tomu, kdo ho má rád.

Z Deníku

Občas se mě zmocní strach z toho, jak budu trpět – právě k tomu mě totiž Ježíš vyvolil – ale pak si vzpomenu na to, že tady nejde o to diskutovat o nějakých možnostech zítřku, ale pevně si ujasnit jednu zásadu: „Celý Kristův život byl jen křížem a mučednictvím a já budu druhým Kristem, takže...“ Kristus, který si mě vyvolil, je tentýž Kristus, který dal Život a Sílu mučedníkům a pannám: byli to lidé jako já, uhnětení ze stejného nic a ze slabosti; byli vybráni k boji, dostalo se jim zbraní, bojovali a zvítězili.
(19. 2. 1957)

R: Buď k nám milosrdný.

- Ježíši, živote a sílo mučedníků a panen. **R.**
- Ježíši, hledám tě v každém okamžiku svého života. **R.**

SEDMÉ ZASTAVENÍ: JEŽÍŠ PADÁ POD KŘÍŽEM PODRUHÉ

Všichni jsme bloudili jako ovce, každý z nás se dal svou cestou, jej však Hospodin postihl pro nepravost nás všech.

(Iz 53,6)

Polibek zemi!

Únava se stává nesnesitelnou. Jeho dech je čím dál nepravidelnější a těžší, celé tělo se chvěje; po tváři poskvrněné krví se rozprostírá smrtelný závoj. Potácí se ze strany na stranu, znovu se vzmáhá, znovu se kácí k zemi.

Jeho Boží tvář je tak blízko u milované země, že jí zanechává polibek, kterým ji vykupuje. Polibek mezi povykem nepřátel a dusotem koní.

Z Deníku

A má cesta vede k oběti? A přesto jsem si jistý tím, že mi Ježíš přikázal, abych po ní šel. Jde o tajemství krve, Vykupitelovy krve a jen ten, kdo se obětuje, to může pochopit. Matko bolestí, dej nám tuto moudrost.

(19. 4. 1957)

R: Bud' k nám milosrdný.

- Ježíši, dávám ti k dispozici svůj život. **R.**
- Ježíši, odpověz mi a odpovídej i skrze mě. **R.**

OSMÉ ZASTAVENÍ: JERUZALÉMSKÉ ŽENY PLÁČOU NAD JEŽÍŠEM

Byl trápen a pokořil se, ústa neotevřel; jako beránek vedený na porážku, jako ovce před střihači zůstal němý, ústa neotevřel.

(Iz 53,7)

Neposkvrněný dar

Ještě někdo, vedle jeho Matky, s ním má soucit: několik žen přichází blíž, aby ho utěšily. Ohled k bolesti druhého se stává lekcí. Ne nad každým zlem se má plakat, ale nad zlem páchaným na Bohu ano.

Ženy chtěly svým pláčem vyjádřit Ježíši svou lásku; ale i sama sebe je třeba umět milovat jako neposkvrněný dar nabízený Bohu a plakat tehdy, když se dar poskvrní.

Z Deníku

Pochopil jsem své povolání: mám být šťastným člověkem, a to i ve své snaze ztotožnit se s ukřižovaným Kristem. Kolik utrpení ještě zbývá, Pane? Jen ty sám to víš a, pokud jde o mě, fiat voluntas tua v každém okamžiku mého života.

(17. 11. 1956)

R: Bud' k nám milosrdný.

- Ježíši, ty jsi Lásky, která se stala člověkem. **R.**
- Ježíši, světlo v temnotách, ty jsi náš Život. **R.**

DEVÁTÉ ZASTAVENÍ: JEŽÍŠ PADÁ POD KŘÍŽEM POTŘETÍ

Byl zadržen a vzat na soud. Kdopak pomyslí na jeho pokolení? Vždyť byl vyťat ze země živých, raněn pro nevěrnost mého lidu.

(Iz 53,8)

Ježíš pokládá základy svého Království.

Ježíšovy síly jsou u konce: znovu padá na zem. Tyto pády, tyto chvíle, kdy se zdá, že v Ježíši nakonec všechno selhává, předjímají okamžik úplného a skličujícího opuštění – opuštění od Otce. Skrze pády mu Otec oznamuje vrchol vší bolesti: opuštěnost.

Ježíš se vydává do krajnosti, vydává i ty nepatrné zbývající síly k tomu, aby přistoupil k oběti. Padá k zemi a opuštěný ode všech pokládá právě v tomto úplném zničení základy svého Království.

Z Deníku

Jestli chci být jako Eucharistie dobrým chlebem, který mají jíst mí bratři, jejich božským pokrmem, musím nutně nejprve projít smrtí na kříži. Nejprve oběť a pak radost z toho, že se mohu rozdat svým bratřím z celého světa; pokud se ale rozdám, aniž bych nejdřív prošel obětí a vytříbil se v ní, dám svým bratřím hladovějícím po Bohu jen sebe samého, cár člověka, kus pekla; jestliže ale přijmu svou smrt ve spojení s Kristovou smrtí, budu svým bratřím svými vlastníma rukama rozdávat právě Ježíše.

(17. 11. 1956)

R: Bud' k nám milosrdný.

- Ježíši, ty mi vycházíš vstříc s hojnou milostí. **R.**
- Ježíši, v eucharistii jsi svátostí Lásky, Bolesti a Otcovy vůle. **R.**

DESÁTÉ ZASTAVENÍ: JEŽÍŠ SVLEČEN ZE ŠATŮ

Proto mu dám podíl mezi mnohými a s četnými bude dělit kořist za to, že vydal sám sebe na smrt a byl počten mezi nevěrníky. On nesl hřích mnohých, Bůh jej postihl místo nevěrných.

(Iz 53,12)

Nesmí chybět žádný drahokam.

Příliš lidský zápas k tomu, aby ho podstoupil Bůh... Ale On si to přeje. Jeho nevinné tělo je zářivě bezúhonné, ale zatmělým srdcem lidí, kteří jsou kolem, nemůže toto světlo proniknout: srdce, které nenávidí, se už předem rozhodlo nepřijmout žádnou podobu čistoty.

Strhávají z něj i chudé šaty, které ještě voní po mateřském objetí. Na koruně totiž nesmí chybět žádný drahokam.

Z Deníku

Vím velmi dobře, co to znamená zemřít, vím, že zemřít je bolestivé, ale pokud ze smrti vzkvétá život, budu umírat každý den, od svítání do soumraku, a sílu k tomu budu čerpat z onoho chleba, který je Obětí: toho, který je svátostí Lásky, Bolesti, Otcovy vůle. Z něho budu čerpat sílu k lásce, k snášení utrpení, ke konání Otcovy vůle.

(20. 11. 1956)

R: Bud' k nám milosrdný.

- Ježíši, přebýváš v mé duši, v mém srdci. **R.**
- Ježíši, milovaný Bože naší země, mé země. **R.**

JEDENÁCTÉ ZASTAVENÍ: JEŽÍŠ UKŘIŽOVÁN

Nastavuji záda těm, kteří mě bijí, a své líce těm, kdo rvou mé vousy, neukrývám svou tvář před potupami a poplíváním. Panovník Hospodin je moje pomoc, proto nemohu být potupen, proto tvář svou nastavuji, jako kdyby byla z křemene, a vím, že nebudu zahanben.

(Iz 50,6-7)

Jako zločinec!

Ruce, které jen žehnaly, uzdravovaly a odpouštěly, nohy, které neúnavně chodily po vyprahlých a lopotných cestách, jen aby se slovo nebeského království dostalo do všech koutů, jsou nyní přibity na kříž a považovány za ruce a nohy zločince. Záškyby probodaného masa působí cáru zakrváceného člověka křeče.

Ale Ježíš nás chce milovat, a ne všechno je ještě dokonáno.

Z Deníku

Eucharistie je darem Ježíšova utrpení: máme chléb, protože máme Golgotu; máme svatostánek, protože máme Kříž; máme víno, protože máme Krev. Není Božího pokrmu bez bolesti: ta je lisem, z něhož vytéká Milost a Život. A to všechno díky lásce, díky Boží lásce. A poté, co se nasytíme nebeským chlebem, můžeme i my milovat, jako miluje Bůh.

(16. 5. 1957)

R: Bud' k nám milosrdný.

- Ježíši, jsi mezi námi, abychom tě milovali. **R.**
- Ježíši, svěruji se do tvé dobroty. **R.**

DVANÁCTÉ ZASTAVENÍ: JEŽÍŠ NA KŘÍŽI UMÍRÁ

Ale Hospodinovou vůlí bylo zkušít ho nemocí, aby položil svůj život v oběť za vinu. Spatří potomstvo, bude dlouho živ a zdárně vykoná vůli Hospodinovu.

(Iz 53,10)

Země je znovu spojena s nebem.

Všechno je skončeno: zbývá už jen krátká, ale silná agonie. Ježíš prožívá před smrtí bolestnou a tajemnou závat z opuštění od Otce. Jelikož na sebe vzal hříchy celého světa, zdá se spravedlivé, že ho Otec odmítá. On je všechno i nic, štěstí i bolest, sláva i podlost, moc i bída, světlo i temnota.

Tak je země znovu spojena s nebem.

Z Deníku

Ne, já se nikdy nechci stát příživníkem oltáře! Když mi Ježíš dal Lásku, musím mu Lásku i vrátit, když mi dal Krev, musím mu vrátit Krev.

(21. 2. 1957)

Možná se vám budu jednoho dne podobat udušený v pláči a krvi pro Kristovu lásku a tehdy mi ho vy, bratři po celém světě, kteří nosíte velkého Ježíše ve svém srdci, půjčíte, aby i moje víra byla velká, aby moje láska byla velká, moje vítězství.

(4. 11. 1956)

R: Bud' k nám milosrdný.

- Ježíši, svou smrtí na kříži jsi řekl „ne“ sobě samému. **R.**
- Ježíši, dej, ať jsme každý den ozářeni tajemstvím tvého umučení a smrti. **R.**

TŘINÁCTÉ ZASTAVENÍ: JEŽÍŠ SŇAT Z KŘÍŽE

Dal jsem tě za světlo pronárodům, abys byl spása má do končin země. Toto praví Hospodin, vykupitel Izraele, jeho Svatý, tomu, který je v opovržení, jehož má kdejaký pronárod v ohavnosti, služebníku vládců: „Spatří tě králové a povstanou, a velmožové se skloní, kvůli Hospodinu, který je věrný, kvůli Svatému Izraele, který tě vyvolil.“

(Iz 49,6-7)

A z něj povstává další.

Oběť je u konce: obětovaný naposledy vydechl v naplnění Otcovy vůle. Kromě smrti nic; ale pro Ježíše zůstávají život a láska v Eucharistii: chlebu, který nasytí lidi hladovějící po Bohu.

Je snesen z kříže, z něhož povstává kříž další: naše oltáře. On je pro nás hlavně Ukřižovaným.

Z Deníku

Ježíši, nauč nás znovu cestě kříže; světlo Kalvárie ať je pro nás znovu světlem přátelským. Ať se ti neznelíbí milovat nás takové, jací jsme: chudé, chromé, kulhavé a nemocné. Jsme lidi, to není výmluva, je to další důvod navíc pro to, abys nás miloval. (8. 7. 1957)

To mučedníci budují církev, jen mučedníci: myslím, že má vlašnost je na hony vzdálená tomu, abych si mučednictví zasloužil.

(26. 6. 1957)

R: Bud' k nám milosrdný.

- Ježíši, ty jsi Láska, Kříž, Krev, Světlo a Život, Milosrdenství a Odpuštění. **R.**
- Ježíši, bud' tě milujeme s nadšením, nebo tě nemilujeme vůbec. **R.**

ČTRNÁCTÉ ZASTAVENÍ: JEŽÍŠ POLOŽEN DO HROBU

Byl mu dán hrob se svévolníky, s boháčem smrt našel, ačkoli se nedopustil násilí a v jeho ústech nebylo lsti.

(Iz 53,9)

Jeho hrob v našich srdcích

Ježíšovo tělo zavinuté do pláten a potřené vonnými mastmi je uloženo do hrobu vytesaného ve skále. V hrobě leží Kristus ticha.

Máme ho milovat v lidech, i když ho neznají. On tak nalezne svůj hrob v našich srdcích, v očekávání vzkříšení...

Z Deníku

Duší našeho života je ta, kterou mu chceme dát svou svatostí. Nestojí za to trápit se zlem, které může být kolem nás i uvnitř nás, protože Ježíš zlo přemohl, všechno zlo celého světa. Vždycky v nás zůstává spousta krásy a velikosti, kterou je Milost: pokud je Ježíš s námi, nic není proti nám; a kdo s Ježíšem neshromažďuje, rozptyluje. Pokud na své cestě zapomeneme na sebe, ocitneme se na cestě Boží.

(25. 3. 1957)

R: Bud' k nám milosrdný.

- Ježíši, jsi králem tím víc, čím víc tě poslouchám. **R.**
- Ježíši, ty chceš mou lásku. **R.**

ZVĚSTOVÁNÍ VELIKONOC

Zbaven svého trápení spatří světlo, nasytí se tím, co zakusil. Můj spravedlivý služebník získá spravedlnost mnohým; jejich nepravosti on na sebe vezme.

(Iz 53,11)

Z Deníku

Kdy v našich duších zvítězí Ježíš v plnosti? Kdy přijde a už nás nikdy neopustí a boj se zlem bude už navždy vítězný?

Kdybych tak mohl zastavit celý svůj život vedle svatostánku a modlit se, jen se modlit. Mocht slavít jednu dlouhou mši svatou a zachránit všechny lidi: mši, která ze mě učiní Krista s Kristem na oltáři Kalvárie.

(1. 12. 1957)

Nikdo nevstane z mrtvých, pokud nebyl spolu s Kristem dobrým pšeničným zrnem odumřelým v umučení a bolesti.

(8. 2. 1957)

Otče náš...

Požehnání

At' tvé požehnání, Otče,
sestoupí na tvůj lid,
který si připomíná smrt tvého Syna
v naději ve své vzkříšení spolu s ním.
At' přijde tvé odpuštění a útěcha,
at' roste naše víra
a sílí naše láska,
at' se upevní naše jistota ve věčnou spásu.
Skrze Krista, našeho Pána.
Amen.